

KATEDRA BOHEMISTIKY
Posudek na magisterskou diplomovou práci

Autor: Bc. Martina OPÁLKOVÁ

Studijní obor: Česká filologie jednooborová

Název práce (česky/anglicky):

Budování ortofonické a ortoepické kompetence ve výuce češtiny jako cizího jazyka

Vedoucí práce: Mgr. Darina Hradilová, Ph.D.

Hodnotící kritéria	Hodnocení
	A – F
Soulad názvu práce s obsahem, schopnost formulovat cíl a závěry práce	A
Teoretická podkladová koncepce, metodologie, terminologie	A
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy	A
Interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	A
Struktura práce, výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků, dodržení ortografické a gramatické normy	B
Bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	A
Souhrnné hodnocení	A

Hodnocení písemné verze práce – návrh klasifikačního stupně:

Diplomová práce Martiny Opálkové je věnována tématu, o jehož důležitosti se hodně mluví i píše, které je ale v praxi často podceňováno. Budování ortofonické a ortoepické kompetence ve výuce češtiny jako cizího jazyka je obvykle považováno za záležitost úvodních lekcí, v nichž se cizinec seznámí se základním inventářem českých hlásek, a dále se pozornost přesouvá k tématům pro komunikaci zdánlivě důležitějším. Úvodní pasáže práce tento obecný stav potvrzují: autorka se v nich zabývá postavením ortofonické a ortoepické kompetence ve SERR a v popisu úrovně A1 pro češtinu podle SERR, následně analyzuje vybrané (nejčastěji užívané) učebnice češtiny jako cizího jazyka se zřetelem k vytváření ortofonických a ortoepických dovedností. Tyto kapitoly spolu s výklady o českém hláskosloví a o relaci mezi zvukovou a grafickou realizací jazykových projevů tvoří teoretický základ, na němž autorka buduje vlastní koncepci prezentace českého hláskového systému cizincům.

Je nutno poznamenat, že se nejedná o pouhou prezentaci, ale o systematickou práci spočívající v promyšlené výukové strategii. Diplomantka při jejím vytváření respektovala jak potřeby učících se, tak vyučujících. Materiál pro budování ortofonické a ortoepické kompetence vychází ze základní didaktických zásad, jako jsou zásada přiměřenosti, cykličnosti či trvalosti, a velmi dobře koresponduje s komunikačními potřebami cizinců na úrovni A1, jak je definuje SERR.

Jádrem práce je trojstupňová učební strategie, resp. této strategii odpovídající výukový materiál, který zahrnuje všechny jevy hláskoslovného plánu, jejichž znalost předepisuje popis úrovně A1 pro češtinu, a to v takové podobě, která je použitelná pro primární nácvik i pro systematické opakování a zlepšování výslovnosti cizinců. Oceňuji kreativitu, s níž diplomantka přistoupila k tvorbě cvičení a díky které mnohé aktivity neslouží pouze nácviku výslovnosti, ale i rozvoji dalších dovedností. Pochvalně se musím vyjádřit také ke skutečnosti, že diplomantka

zvládla na velmi dobré úrovni i vytvoření doprovodné nahrávky.

Po formální stránce je práce téměř bezvadná, vytýkat v tomto případě nelze ani poněkud sporý seznam literatury, neboť další použitelná literatura k tématu objektivně neexistuje.

Vzhledem k tomu, že příručka Martiny Opálkové je skutečně mimořádně zdařilá, a vzhledem k tomu, že po univerzální cvičebnici české výslovnosti je mezi lektory velká poptávka, navrhuji diplomantce, aby se pokusila svou příručku vydat, aby mohla být legálně využívána v praxi a aby autorka zúročila úsilí, které do jejího vytvoření vložila.

Martina Opálková dlouho hledala cestu k úspěšnému naplnění svého diplomového úkolu, nyní však její práce splňuje všechny parametry práce magisterské, nadto má velký praktický potenciál, a proto ji s radostí doporučuji k obhajobě.

Náměty pro obhajobu:

- 1.** Jako velmi efektivní metoda pro výuku výslovnosti je doporučováno nahrávání projevu cizince a následná analýza nahrávky. Domníváte se, že je tento způsob práce využitelný i u začátečníků na úrovni A1?
- 2.** V typologii jazykových chyb se rozlišují chyby lokální a globální. Kam byste řadila chyby výslovnostní a jak byste hodnotila jejich závažnost?
- 3.** Vaše cvičebnice je určena pro úroveň A1. Dokážete si představit její adaptaci pro vyšší jazykové úrovně? Na co byste při jejich koncipování kladla důraz?